

NR. 2 (18) FEBRUARIE 2022

Cetatea Cavalerilor

Fondator: Col. r. Dr. Constantin MOȘINCAT
Editor: Asociația Națională a Cavalerilor de Clio
Editura Tipo MC, Oradea-2020

Cartea Mea e și a Ta! ISSN 2734-6889 - ISSN-L 2734 - 6889

SOLDAT AL PRESEI INCOMODE¹

Pompiliu COMȘA

*„Când dai, la început, dai din ceea ce ai, apoi dai din ceea ce ești”
(Arsenie Boca)*

Trecusem de 15 ani când am publicat primele cronici sportive și mai apoi interviuri la cald despre cei mai cunoscuți actori ai momentului. Am fost trimis direct la Studioul Buftea la filmările lui Dinu Cocea cu „Haiducii” și Florin Piersic. Visam să fiu regizor de film, luasem și ceva medalii pe țară, cred c-aș fi făcut treabă bună. Întâmplările vieții m-au convins că gazetăra este pentru mine. Literatura a venit după aia. La 19 ani am ajuns la Delta Tulcea cel mai tânăr gazetar din țară, grație deciziei unui om de excepție, Stelian Savin, un comunist de ispravă. În 1974 am fost dat afară că nu eram membru pcr. Am migrat în periplul supraviețuirii în diferite meserii. Una mai diferită de alta.

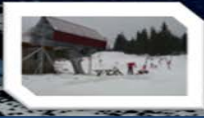
Au urmat peste cinci decenii de trebăluit prin numeroase redacții, din fiecare având ceva de învățat, dar și de regretat. Pașii mi s-au întâlnit cu toate somitățile de ieri și de azi. Cel mai important pentru mine era că mă considerau de-ai lor. M-am specializat în jurnalismul de investigații. Singura miresă pe care n-am trădat-o a fost presa, chiar în momentele nefavorabile social pentru mine.

Abia în noaptea dintre milenii am hotărât să mă rup de redacțiile pline de mercenari și politrucii moguli și să-mi construiesc propriul trust de presă. Că n-am greșit o dovedește cele patru premii colective de campion de provincie, atât pentru edițiile print, cât și pentru cele online. Plus premii de recunoaștere de la Parlamentul European și o serie de instituții prestigioase. Specialiștii m-au urcat pe prima treaptă a ziariștilor români de provincie. Am trăit și trăiesc, cât e, mult-puțin, doar din presă. Și din literatură. Am semnat 19 volume, trei anul trecut, din care masivul „Culisele Securității” a fost desemnată „Cartea anului 2021”. Recunosc public și că nu visam să fiu părtaș acestor vremuri tulburătoare pentru presă și slujbașii ei.

În presă adevărul jurnalistului are chipul patronului său, afirmase recent gălățeanul Mihai Buznea, fostul director al Trustului de Presă băcăuan „Deșteptarea”, laureat al UZPR. De asemenea cred că nu trebuie să mai vorbim de presa independentă, fiindcă riscăm să fim catalogați drept ridicoli. În presa postdecembristă au apărut două categorii de comunicatori: adevărații și neadeverii. Cei din a doua categorie nu sunt decât salariați în presă care nu fac altceva decât mimetism jurnalistic. Este una dintre cauzele evadării printului în domeniul amintirilor. Suntem puțini autentici în acest sport al comunicării. Dar nu

¹ Pompiliu Comșa, Soldat al presei incomode, apărut în Bumerang

145 ani de la proclamarea Independenței României

ne lăsăm, tropăim în continuare, demonstrând astfel că nu dor oamenii sunt sub timpuri, ci pot fi și alături de ele.

Din propria experiență vă spun că a scrie în toate aceste condiții presupune un slalom continuu și primejdios pentru protagoniștii fenomenului. O echilibristică plină de suspans. Scriind eu mă odihnesc, de aici ușurința de a mă mișca printre genuri. Marele scriitor latino-american Gabriel García Márquez, laureat al Premiului Nobel pentru Literatură, spune că totuși cea mai frumoasă meserie din lume este cea de ziarist! Iar despre importanța presei îl voi cita pe Thomas Jefferson, președintele american care a rostit celebra frază: „Dacă ar să decid între a avea un guven fără ziare sau presă fără guvern, nu aş ezita vreun moment să aleg cea de-a doua variantă”.

2

Într-o creionare simplă, s-ar putea spune că meseria de jurnalist nu este altceva decât cea care face legătura dintre eveniment și consumatorul de informație, gazetarul fiind cel care intermediază transferul. Încetul cu încetul am devenit din „ziaristul pistol”, un fel de „ziarist total” care știe și poate să scrie despre orice. A trecut vremea ziaristilor vindicativi, acuzatori, chiar agresivi, a oportuniștilor ori a celor lipsiți de orice urmă de obiectivitate. Ca de fiecare dată vremurile tulburi aduc cu ele toată mizeria morală de care sunt capabili oamenii, chiar și cei cu așa-zisul lustru educațional.

Vremea știrilor de senzație s-a cam dus. Explicațiile există și ele pot fi rezumate prin vechea sintagmă: „tot ceea ce e prea mult, strică”. Explozia mass-media și-a pierdut din intensitate pe măsură ce oferta a depășit capacitatea de absorbție a consumatorului de informație/eveniment. Cititorul, tele-auditorul de astăzi, nu mai acceptă și nu mai consumă producțiile media incolore, inodore și insipide. Politizarea excesivă și tendințele clare de manipulare prin verb șterg demersurile publicistice și literare care abundă în adevăruri prefabricate și interese subversive de subordonare a percepțiilor. Departe de ceea ce ar trebui să fie jurnalistul și scriitorul pentru opinia publică și ce a ajuns să fie în ziua de azi. Port-drapelul adevărului, al obiectivității. Nu este nicicând judecător. A te feri de partipriuri trebuie să fie una din condițiile esențiale ale condiției lui. Sunt două domenii în care unii zburdă pentru a ajunge în față, de a câștiga o pâine sau de a bârfi legal, adică se prostituează. Puțini sunt cei în stare să enunțe atunci când alternativa este încălcarea onoarei. Uitați-vă la invazia de scriitori, mai ales poeți/poete care se recomandă scriitori pe FB. Majoritatea sunt veniți în domeniu doar odată cu pensionarea, până atunci nesemnând nici măcar în obositele oracole școlare.

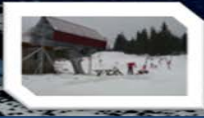
Sub ochii lor, țara s-a cam dus de răpă. Capitalul străin este cel care deține puterea. Peste asta s-a suprapus blestemul asasinatului din ziua de Crăciun revărsat asupra noastră, cu consecințe dramatice. Rezultatele se văd: dintr-o țară dăruită cu toate bogățiile pământului, am ajuns o țară sărac de bogată. Da trebuie să rămânem optimiști; este loc și pentru mai rău. Doar într-o țară normală, anormalitatea este la putere. Recitiți istoria noastră, nu cea livrată momentan copiilor noștri, și veți da în paginile ei de numele și faptele istorice ale marilor noștri patrioți. Însemnând tot atâtea certitudini de renaștere a speranțelor din propria cenușă. Acum cel care are bani investește, dictează. Multora le priește condiția de slugă, în loc de stăpân în țara lor.

Ce va veni în continuare, dacă va veni, cu drag se va primi. Timpul regenerării și al reconcilierii este lângă noi. Trebuie doar să avem puținică răbdare. Aflați că prețul hârtiei a crescut recent cu 60 la sută, iar al matrițelor cu 30 la sută. Tirajele cărților sunt cenzurate, în sensul limitării lor prin reintroducerea repartiției de hârtie. Plus boicotul tipografiilor care fără noi sunt inconștiente că vor muri. Difuzarea prin librării este sublimă, dar lipsește cu desăvârșire, poate și pentru că a dispărut librarul cu vocație, cel care poate face recomandări. Se merge pe găști literare, inclusiv în concursurile mimate de la orice nivel.

Am ajuns prizonieri în propria casă. E ca un fel de condamnare pe viață. Nu putem vorbi despre un reviriment al literaturii în acești siniștri ani pandemici. Nu curând vom avea o literatură generată de masacrul biologic și psihologic. Ne vom mulțumi doar cu explozia umoristică difuzată în zona digitală. Criticii literari consacrați scriu cronică literară, din ce în ce mai rar, lăsând actul de întâmpinare în seama amatorilor. Cu urmări nedorite pe termen lung.

Tot timpul, ca autor frenetic al genului, m-am întrebat dacă există un canon al aforismului și al epigramei sau are prioritate canonul moral. Aforismul și epigrama nu sunt specii literare ce necesită existența unei specializări, ele putând fi practicate de orice scriitor. Cele două specii literare pot și beneficiază de difuzare prin intermediul tehnologiilor digitale. Sigur, la tot pasul sunt capcane și riscuri,

145 ani de la proclamarea Independenței României

care pot apărea pe parcursul acestui demers. Asta deși aforismul omenesc contemporan este din ce în ce mai cotate în plan European. Aforismul românesc trebuie să recâștige popularitatea de care se bucura în perioada interbelică. Tinerii trebuiesc readuși la lectură. Cum și literatura de astăzi trebuie să răspundă la unele întrebări. Dar și presa e atacată din toate flancurile. La noi, ce se întâmplă, pare început de dictatură! Sunt țințiți toți cei care deranjează.

Mă simt în situația celui care trage concluzii de la început, deoarece taina este cu siguranță cuvântul. De foarte multe ori am considerat o taină faptul că după punctul final al unei lucrări, la recitirea celor înșiruite, intervenea profunda mirare. Nu sunt singurul în situația asta. Deși scriu de toate. Mă refer la tematica celor 19 volume apărute și a altora aflate pe șantier. Am beneficiat de sprijinul necondiționat ale unor personalități din domeniu: Adrian Păunescu, academicienii Const. Gh. Marinescu sau Vasile Burlui, Corneliu Vadim Tudor, Eugen Barbu, Dinu Săraru ș.a. Am făcut ani de zile radio și televiziune, premiile m-au copleșit, am participat la zeci de congrese internaționale în țară și Republica Moldova. Fac parte din tagma celor care nu au altceva mai bun de făcut decât să dea de lucru editorilor, tipografiilor, și nu în ultimul rând, firesc, Măriei-Sale cititorul. De 14 ani predau la Universitatea *Apollonia* Iași taina cuvântului scris în mâinile altora, pentru că știind ce am desfășurat în folosul comunității din care fac parte, vreau să înțeleg ce resorturi i-a determinat pe cei din breaslă să-și expună, prin scris, taină la taină.

Taina creației literare pentru un autor are o platoșă mai mult sau mai puțin de nepătruns însă cititorul profesionist găsește totuși la o simplă lectură mult mai mult decât „a vrut să spună” autorul. Viața îți dă timp pentru scris și totodată îți ia timpul pentru nimicurile care tentează momentul. Ți-l dă când scrii și ți-l ia când îl dedici conștient altor activități, însă cu gândul la scris, întrucât ai convingerea că ai ceva de spus celorlalți prin această frumoasă metodă de comunicare. Pentru un edificiu durabil, orice autor, cum e și firesc, deschide cufărul cu amintiri și trăiri. Așa cum scria un prieten: „gândul gândirii gândește”.

Problema esențială care se pune în acest moment pentru conducătorii României este dată de necesitatea „tăierii microfonului” oilor. Turmele de oi poltrone și compulsive trebuie reduse la tăcere și mâinate în țarcurile lor, unde să nu li se mai audă zbieretele panicarde. Dar dintotdeauna, stâna nu a fost condusă de oi și de măgari, ci a fost condusă de Baci și de Căinii lor neînfricați.

Dar să revin în final la tema analizei de azi. Anii au trecut ca un gând și împreună cu ei o parte importantă din viața noastră. Am dăruit profesiei mai multe decât am reușit să ofer vreodată familiei. Cu toate acestea, simt din turnul meu zilnic de fildeş că atâtea ar fi fost posibil să mai împlinesc dacă vremurile și oamenii alături de care m-am însoțit pe drumul dreptății, dar mai ales al adevărului, s-ar fi sincronizat dorințelor, idealurilor ce m-au animat permanent, idealuri care nu au fost nici puține și nici neînsemnate. În anii de început ai democrației, din prea mult entuziasm dar și dintr-o încredere aproape oarbă, multe dintre profesiile esențiale erau la fel de încărcate de responsabilitate ca astăzi.

Am intrat în profesie când tinerețea nu te întreba prea multe, mulțumindu-se numai să te asalteze din toate părțile cu îndrăzneală, dar mai ales să te provoace în fiecare zi. Am realizat peste timp însă că nu ești niciodată îndeajuns de pregătit pentru misiunea cu multe valențe de sacralitate, că nu le știi pe toate, nici măcar atunci când alegi să o părăsești. Viața nu îți lasă totdeauna prea multe opțiuni și nici timpul să le înveți în liniște pe toate. De aceea vine o zi în care descoperi în tine atribute pe care nu le-ai fi bănuțit niciodată. Am iubit enorm timpurile de început. Suntem fiecare ceea ce alegem să fim: dreptate, înțelepciune și blândețe, imparțialitate, echilibru și bunătate, empatie, omenie sau asprime peste care putem așeza, cum doar noi reușim să o facem, și puțină cruzime. Mi-ați dat ocazia unui timp al bilanțului, indiferent cât de puternic m-am arătat. Spovedania mea o fac pentru cetățeanul de pe zebră, omul simplu de pe stradă, dar și pentru urmașii mei. Buni sau răi. Care-mi poartă sau nu respect. Viața are și pentru noi surprizele ei, fiindcă la capăt de drum ne va aștepta, cu siguranță, și pe noi un Judecător.

145 ani de la proclamarea Independenței României

